

3.7 PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Pracovní výchova je jedním ze stěžejních předmětů ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje na rozvíjení motorických schopností, a dovedností žáků, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy a systematicky je ovlivňuje. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností. Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí.

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pracovní výchova je vyučována v 1. – 6. ročníku 1. stupně 2 hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku je posílena o 1 disponibilní hodinu, tj. 14 (12 + 2) hodin celkem. Na 2. stupni jsou 2 hodiny týdně posíleny o 2 hodiny z disponibilní časové dotace ve všech ročnících, tj. 16 (8 + 8) hodin týdně.

Předměty jsou tvořeny následujícími tématy vzdělávacích oborů a tematickými okruhy průřezových témat:

- vzdělávací obor **Pracovní výchova**: Sebeobsluha, Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Práce v domácnosti
- vzdělávací obor **Rozumová výchova** – člověk a zdraví, rostliny, druhy ovoce a zeleniny, domácí zvířata

Výuka je realizována i v odborných učebnách - ve školní dílně a ve cvičné kuchyňce. Výuka okruhu pěstitelské práce je realizována na školním pozemku. V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací postupy uplatňované ve vyučovacím předmětu, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- předkládáme žákům dostatečné množství informačních zdrojů pro pochopení pracovních postupů a poznávání vlastností materiálů, surovin a jejich použitelnosti
- učíme se žáky orientovat se v základních pojmech, návodech a pracovních postupech

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení situací souvisejících s prací v různých pracovních oborech
- snažíme se jít žákům příkladem v dodržování zdravého životního stylu

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s významem pojmů ve vztahu k činnostem v rámci pracovního vyučování

- předkládáme žákům jednoduché pracovní návody, pomáháme jim těmto materiálům porozumět

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování pravidel práce v týmu a ovlivňování kvality společné práce svými pracovními činnostmi, k ohleduplnosti na pracovišti
- při hodnocení vzdělávacích výsledků vyzdvihujeme i dílčí úspěchy, úsilí a snahu, čímž posilujeme sebevědomí žáka

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k správnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů
- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postupů, k pozitivnímu hodnocení vlastní práce
- usilujeme o koncentraci žáků na pracovní výkon a jeho dokončení, vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce a hygieny při práci